

ROS
FRIESLAND

Jaarbericht 2021 >

Inleiding

3 Voorwoord

4 Activiteiten (sub)regio

5 Ouderenzorg

6 Digitalisering & Informatiemanagement

7 GGZ

8 Continuïteit van zorg

9 Geboortezorg & Jeugd

10 Positieve gezondheid

11 Palliatieve zorg

12 Activiteiten ROS Friesland intern

13 Kwaliteitsmetingen t.a.v. de dienstverlening

13 Doorontwikkeling huisstijl en nieuwe logo Ros Friesland

13 Positionering Ros Friesland

14 Stroomlijn en werkprocessen

14 Stagiair begeleiding

Voorwoord

2021 stond nog volop in het teken van corona. Naast het verwerken van projecten hierdoor, hebben we ook gezien dat werkzaamheden in een stroomversnelling zijn geraakt. In deze complexe situatie bleek het een voordeel wanneer partijen al domeinoverstijgend samenwerken. En juist nu bleek hoe belangrijk het is dat je elkaar op regionaal en lokaal niveau kunt vinden.

In dit jaarbericht leggen we vooral de focus op de belangrijkste resultaten van de programma's en projecten waar we ons in 2021 met hart en ziel op hebben ingezet als ROS Friesland. Voor meer informatie verwijs ik u graag naar [onze vernieuwde website](#).

In 2021 hebben we naast programma's, projecten en advisering concreet gewerkt aan onze eigen strategie en positionering van ROS Friesland als adviesbureau in en om de eerstelijnszorg. Zo willen we als onafhankelijke en objectieve partij nog breder de gehele eerstelijns bedienen. Ook zien we dat het belang van data en digitale zorg afgelopen jaar een flinke impuls heeft gekregen. We hebben daarop geanticipeerd door in onze teamsamenstelling bewust adviseurs te werven met een "digitaal profiel". De opgedane expertise is terug te zien in steeds meer projecten en programma's in de regio's.

In 2022 zullen we verder bouwen aan ROS Friesland als merk, aan het uitbouwen en verdiepen van relaties in en om die eerstelijns en aan de mooie uitdagingen die er liggen!

In ons jaarbericht blikken we natuurlijk ook terug op de doelen die we voor onszelf hadden gesteld voor 2021. Op de belangrijkste uit ons jaarplan, zowel in als extern georiënteerd, zullen we hierna ingaan, alsook per thema de behaalde successen.

Sandra Scherstra

Directeur-bestuurder ROS Friesland

Activiteiten (sub)regio's

In 2021 hebben we actief ingezet op domeinoverstijgend samenwerken. Zo hebben we geïnvesteerd en blijven we investeren in de relatie met het Sociaal Domein. We vinden elkaar inmiddels steeds beter op dossiers als implementatie zorgdomein en Welzijn op recept. Ook hebben we actief ingezet op de relatie met het Ruimtelijk domein. Zo willen we in de toekomst zorgnieuwbouw plannen nog beter laten aansluiten op zorgaanbod en zorgvraag.

Verder hebben we ingestoken op het doorontwikkelen van regio-beelden en regioplannen en zetten we bewust in op het vormen van multidisciplinaire regiotafels Friesland breed. Dit begint bij inzicht in de netwerkvormen die er al zijn en die we als ROS Friesland hebben geïnitieerd. Zo komen wij steeds beter in beeld als de partij die objectief en onafhankelijk dit soort samenwerkingen initieert en ondersteunt met strategisch advies en projectbegeleiding.

We zullen hierna per thema nader toelichting geven op de activiteiten die wij per thema ondernomen hebben.

Ouderenzorg

Het wijkgericht werken is ruim twee jaar geleden gestart in Friesland en is inmiddels verder uitgebreid en versterkt. In 2021 zijn nieuwe kernteams gestart met het wijkgericht werken in de regio's en op sommige plekken zijn de kernteams verder uitgebreid met een discipline die eerder nog niet actief was. ROS Friesland is in iedere regio actief betrokken bij het wijkgericht werken en heeft op verschillende manieren een bijdrage geleverd. In de regio Noordoost zijn enkele kernteams procesmatig begeleid en andere kernteams zijn juist geholpen in de opstartfase. In de regio's waar de kernteams al volop zelfstandig draaien, zoals in de regio Zuid, participeerden wij in de stuurgroep en in het projectteam om daar de verbinding tussen het beleid vanuit de gemeente, welzijn en de thuiszorg te maken en door te vertalen naar de operationele kernteams.

In 2021 hebben wij ook verschillende multidisciplinaire geriatrische netwerk bijeenkomsten georganiseerd voor zorgprofessionals. Bij deze bijeenkomsten staat het delen van kennis en ervaring centraal. De opkomst is hoog en de betrokkenheid is groot. Onderwerpen die de aandacht hadden waren bijvoorbeeld het Odensehuis in Heerenveen en de Mantelzorgmakelaar.

Een belangrijke ontwikkeling in 2021 was dat door ons en de Friese Huisartsen Vereniging (FHV) op bestuurlijk niveau een overleg is geïnitieerd tussen de FHV, de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) en de vijf grote VVT organisaties van Friesland. Ook was hierbij een vrijgevestigde specialist ouderengeneeskunde aanwezig. Het doel van dit overleg was om de samenwerking tussen de huisartsen en de specialisten ouderengeneeskunde verder te versterken, beter op elkaar af te stemmen en krachten te bundelen. Vanuit dit overleg zijn verschillende projecten gestart om de onderlinge samenwerking verder te verbeteren, bijvoorbeeld op het gebied van de Wet Zorg en Dwang.

In 2021 is via het portefeuillehoudersoverleg ouderenzorg FHV-coöperaties contact gelegd met het Netwerk Dementie Fryslân om te werken aan continuïteit op het gebied van dementiezorg. Dit heeft geresulteerd in het toewijzen van een vaste casemanager dementie per huisartsenpraktijk per 1 november.

Digitalisering & Informatiemanagement

In 2021 zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen te benoemen. Zo zijn de in 2020 opgeleverde regiobeelden gepresenteerd aan verschillende betrokken partijen en zijn verschillende vervolgstappen ingezet.

In de regio Zuid is er vanuit het Regioplan Heerenveen en omgeving een vervolgtraject ingezet waarin een populatiegerichte aanpak centraal stond. Wij hebben hierin het data-proces begeleid. Eind 2021 heeft dit geleid tot een dashboard waarin het zorggebruik en de zorgkosten voor Wmo, Zvw en Wlz per populatiesegment en kostengroep binnen de regio inzichtelijk zijn gemaakt.

Ook hebben wij gewerkt aan het Fries Venster Thuiswonende Ouderen samen met DataFryslân, het Fries Sociaal Planbureau en zorgverzekeraar De Friesland. In dit Fries Venster worden zorggebruik en zorgkosten voor Wmo, Zvw en Wlz per regio inzichtelijk gemaakt en worden hier ook prognoses voor weergegeven. Beide projecten leveren het veld inzicht in de voor hen relevante cijfers op die als basis dienen voor de volgende stappen: (Data,) Dialoog en Doen.

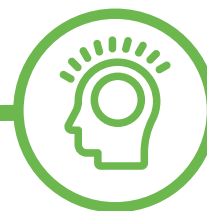
Verder waren we in 2021 actief betrokken bij de ontwikkelingen (Landelijk / Noord Nederland) van programma's op het gebied van digitale zorg. Bij landelijke programma's die digitale uitwisseling van gegevens kunnen versnellen (zoals VIPP programma's) waren wij betrokken en informeerden en ondersteunden we Friese aanbieders van zorg actief. Door middel van advisering, procesbegeleiding en kennisdeling zetten wij ons in op diverse thema's. Eén van deze projecten was in 2021 VIPP Babyconnect, waarin we samen met RSO GERRIT werken aan het subsidieprogramma om digitale gegevensuitwisseling in de geboortezorg te realiseren. In 2021 zijn hier de eerste voorbereidingen voor getroffen. Daarnaast hebben we ons ingezet op het gebied van digitale samenwerking met de FHV en Friese thuiszorgaanbieders met als doelstelling om de digitale gegevensuitwisseling rondom kwetsbare thuiswonende ouderen te verbeteren.

GGZ

In oktober 2021 hebben we in samenwerking met GGZ Friesland een bundeling samenwerkingsafspraken inzake ambulante zorg voor ernstig psychiatrische patiënten (EPA) patiënten opgeleverd. Dit naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen uit de rapportage (d.d. februari 2019) van de inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Het doel van de afspraken is om de samenwerking tussen GGZ Friesland en de huisartsen in Friesland te verbeteren ten behoeve van de EPA-patiënten. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor een scholing ten aanzien van de EPA doelgroep. Het doel van deze scholing is deskundigheidsbevordering en vaardigheidstraining. In 2022 zal de scholing aangeboden worden aan huisartsen en POH-ers GGZ werkzaam in Friesland.

Continuïteit van zorg

Om de kwalitatief goede zorg beschikbaar en betaalbaar te houden zetten wij in op het maken van domeinoverstijgende afspraken, provinciaal waar het kan, sub-regionaal waar nodig.

De beweging van de Juiste Zorg Op de Juiste Plek (JZOJP) heeft zich in 2021 op sub-regionaal niveau vertaald naar de ondersteuning van 'Regioplan Heerenveen'. Deze was de aanzet tot een 'Samenwerkingsagenda Sneek', tot een 'Compagnonstafel rond Drachten en het verder vorm en inhoud geven aan het regionaal zorgnetwerk Leeuwarden en omgeving. Daarnaast was het ook de inzet op domeinoverstijgende samenwerking rondom Dokkum.

Meer specifiek heeft de beweging van JZOJP vorm gekregen in afspraken tussen tweedelijns- en eerstelijnszorg. Mede door corona heeft de wens om te komen tot digitale meedenkconsulten de ontwikkeling van fysieke meekijkconsulten ingehaald. Sinds medio september 2020 was het voor alle huisartsen in de regio Leeuwarden al mogelijk om een digitaal meedenkconsult aan te vragen bij alle specialismen van MCL. In 2021 is deze digitale samenwerking tussen tweede- en eerstelijnszorg verder vormgegeven rond de andere ziekenhuizen en regionale huisartsencoöperaties. In 2021 is na een lange aanloop ook op de Stadspoli Leeuwarden gestart met fysieke meekijkconsulten, voor de vakgroepen dermatologie, gynaecologie en interne geneeskunde.

JZOJP heeft in 2021 ook verder vorm gekregen door het wijkgericht werken / Driehoek Actief. Zo zijn er samenwerkingsafspraken op wijkniveau gemaakt tussen huisartsenpraktijken, wijkverpleegkundigen en sociaal domein.

Daarnaast hebben we vanwege de arbeidsproblematiek in de zorg ingezet op het verhogen van de organisatiegraad en de aanspreekbaarheid van andere eerstelijns beroepsgroepen.

We hebben een eerste inventarisatie gemaakt om de organisatiegraad rond de paramedici in de eerste lijn te versterken; Inzet van de juiste paramedici op de juiste plek op het juiste moment'.

Ook hebben we de Friese Apothekers Organisatie begeleid bij het formuleren van missie, visie en strategie en bij het opstarten van de werkgroepen die de strategische thema's gaan oppakken.

In 2021 hebben wij in samenwerking met het platform 11 huisartsen, Dokterszorg en Coleo een aantal oriënterende bijeenkomsten georganiseerd voor huisartsen die geïnteresseerd zijn in het ontwikkelen van een 'eerstelijnsconcept' in Leeuwarden Zuid. Tevens is ingezet op patiëntuitwisseling tussen huisartsenpraktijken in Leeuwarden en omliggende dorpen om het wijkgericht werken te bevorderen en de reistijd voor zowel patiënt als zorgverlener te verkorten.

Geboortezorg & Jeugd

Op het gebied van de geboortezorg zijn veel activiteiten gericht op het centrale doel zoals dat in de **Integrale Geboortezorgstandaard** is vastgelegd; integrale geboortezorg, waarbij de diverse disciplines optimaal samenwerken rondom en met de zwangere.

In de praktijk komt dit terug in projecten zoals het implementeren van een zorgpad Vroegsignalering, het inrichten van een moederraad of VSV breed de vraag verkennen of de rol van casemanager wel optimaal wordt ingevuld. In de praktijk blijkt dat dergelijke projecten voor zorgprofessionals nog vaak naast het reguliere werk komen. Wij hebben ons daarom in 2021 ingezet op het ondersteunen en versterken van de zorgprofessionals in deze projectactiviteiten. Dit blijven we doen. Onze inzet heeft er o.a. toe geleid dat in Noord Friesland het zorgpad Vroegsignalering is geïmplementeerd. Dit is gericht op het zo vroeg mogelijk signaleren van een zorgbehoefte, waarna de professionals in de keten elkaar optimaal weten te vinden. Zo hebben wij VSV Drachten ondersteund bij het in gebruik nemen van de Implementatietool waarin zichtbaar is hoe ver zij zijn met de implementatie van de Zorgstandaard. Deze informatie is ook te delen met de achterban.

Op het gebied van Kansrijke Start hebben wij ons in 2021 vooral ingezet op provinciaal niveau, in aanvulling op de reeds bestaande lokale Kansrijke Start coalities. Dit blijven wij ook doen. De verwachting is dat vanuit dit provinciale niveau de meeste impact gemaakt kan worden voor de Friese burger en professional.

We hebben de provinciale kartrekker geholpen bij het kaderen en invullen van het provinciale leernetwerk. Op basis van de doelen en de reeds bestaande structuren en projecten hebben we een nieuwe structuur ingericht inclusief onderliggende thematafels gericht op actuele onderwerpen. Dit heeft ertoe geleid dat alle relevante partijen zich hieraan hebben gecommitteerd.

Hiermee hebben we een bijdrage kunnen leveren aan de inrichting van het Friese Leernetwerk Kansrijke Start, waaronder zeven thematafels zijn ingericht waarbij vanuit de diverse betrokken disciplines wordt onderzocht hoe er verbeterlagen zijn te realiseren. Ofwel gericht op de client, ofwel op de zorgprofessional ofwel de financiering. Zeer waardevol is hierbij de interactie tussen de provinciaal opererende aanbieders (die niet bij iedere lokale coalitie kunnen aanschuiven), de lokale zorgprofessionals en stakeholders op het niveau van Noord Nederland (zoals het Consortium Geboortezorg Noord Nederland of het UMCG).

Positieve gezondheid

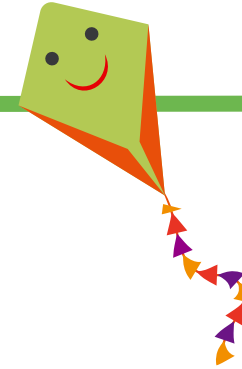
Op het gebied van Positieve Gezondheid is in 2021 een visie geformuleerd over de wijze waarop we het beste impact kunnen maken. Juist op het terrein van Positieve Gezondheid is dat een uitdaging. Enerzijds is het vaak een uitdaging om de impact van preventie aanbod in cijfers uit te drukken, anderzijds is lang niet altijd van een project te zeggen of het “een Positieve Gezondheid” project is. Elementen uit dit gedachtegoed zie je in vele projecten terugkomen (wat erg positief is!).

Wij geloven in het gedachtegoed van Positieve Gezondheid waarin niet de focus op ziekte ligt maar op veerkracht, zingeving en zelfmanagement. Om dit binnen Friesland verder te stimuleren, willen we de verbindingen versterken tussen de eerstelijns zorgverleners en de professionals die werkzaam zijn op het gebied van de publieke gezondheid, sociaal domein en sport- & welzijnsvoorzieningen.

In 2021 hebben we middels het kernteam ‘Ketenaanpak Overgewicht en Obesitas Volwassenen Smallerland’ gewerkt aan het verbinden van partijen uit de verschillende domeinen; huisartsen, fysiotherapie, GLI-coaches, gebiedsteams, sport- en welzijnsorganisatie. Dat is nodig vanwege de complexiteit van de problematiek op het gebied van overgewicht en obesitas en de multidisciplinaire inzet die voor het aanpakken daarvan nodig is. Om te voorkomen dat er voor deze problematiek een nieuwe ‘voorziening’ opgetuigd werd, is met het kernteam besloten aan te sluiten bij het al bestaande initiatief ‘Samen gezond spreekuur’. Ook binnen dit initiatief vindt brede uitvraag en aanpak van problematiek plaats vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Het is de bedoeling dat een verdere uitwerking hiervan in 2022 plaats gaat vinden.

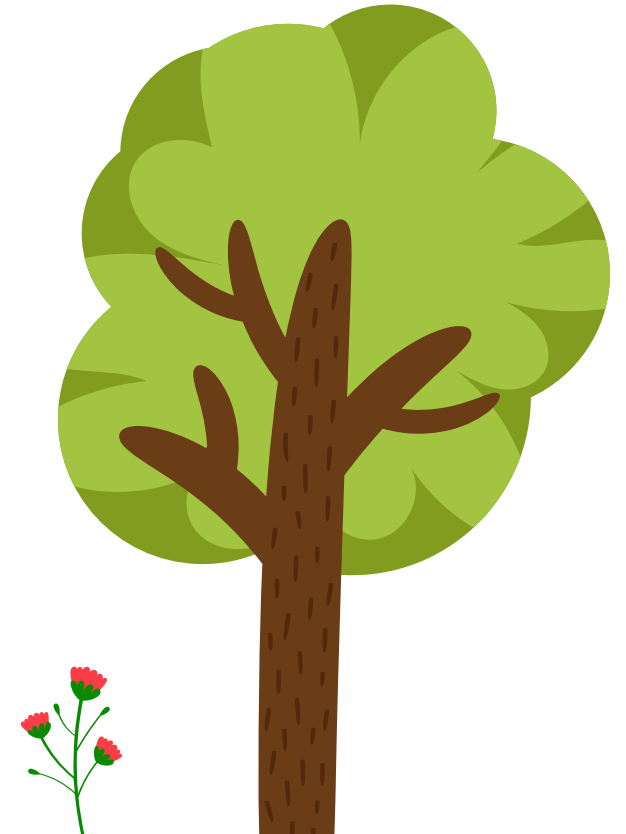

Palliatieve zorg

Iedereen moet verzekerd zijn van goede palliatieve en terminale zorg, op de juiste plek, op het juiste moment en door de juiste zorgverleners. Er zijn daarom netwerken met als doel om de palliatieve en terminale zorg in Nederland verder te verbeteren. Voor de provincie Friesland zijn wij penvoerder van de Netwerken Palliatieve Zorg Fryslân en faciliteren we de coördinatie van de vijf netwerken.

Ook in onze projecten is er aandacht voor palliatieve zorg. Zo hebben wij in 2021 onderzoek gedaan naar de communicatie en overdracht van het proactieve zorgplan in het netwerk rondom thuiswonende ouderen. Middels het zorgplan kunnen ouderen meer de regie houden over hun wensen in de laatste fase.

Activiteiten ROS Friesland intern

In 2021 hebben we een aantal doelstellingen geformuleerd om de bedrijfsvoering en bijbehorende processen vorm te geven. Sommige processen konden efficiënter worden ingericht terwijl andere processen nog echt ontwikkeld moesten worden.

Kwaliteitsmetingen t.a.v. de dienstverlening

Corona heeft geleid tot vertraging in de projecten en daarmee evaluaties. Wèl is in 2021 een start gemaakt met het opzetten van kwaliteitsmeting in de vorm van een klantenraadpleging waarmee we inzicht krijgen in waardering, wensen en verwachtingen van verschillende stakeholders ten aanzien van inzet en rollen van ROS Friesland. Dit doen we gezamenlijk met andere ROS-sen. Inmiddels zijn gesprekken gevoerd met een aantal bureaus om te komen tot een passende uitvraag. In 2022 zal dit z'n beslag moeten krijgen.

Doorontwikkeling huisstijl en nieuwe logo Ros Friesland

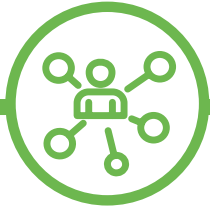
2e helft 2021 is, als gevolg van de bestuurswisseling, besloten een nieuwe koers te varen t.a.v. de positionering en "branding" van ROS Friesland. De geplande overgang naar alleen een nieuw logo en nieuwe huisstijl zou te beperkt zijn geweest. Wat ROS Friesland nodig had was een visie op hoe we onszelf online en via social media het beste zouden kunnen presenteren, aansluitend bij onze kernwaarden. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2021 met behulp van communicatiebureau Nijgh terug zijn gegaan naar de tekentafel en een traject zijn ingegaan om tot een nieuwe website (inhoudelijk en qua vormgeving), logo en huisstijl te komen. Dit traject is begin 2022 afgerond met de feestelijke "live gang" van de nieuwe website en logo.

Positionering Ros Friesland

Naast het voorgaande punt is in 2021 geïnvesteerd in de verduidelijking en versteviging van zowel de interne als externe positionering van ROS Friesland. Denk hierbij aan rolverduidelijking van de adviseurs als aan verduidelijking van waar we wel en niet van zijn qua aanbod.

Stroomlijn en werkprocessen

In 2021 is hard gewerkt aan het op orde brengen van de basis en daarmee het beschikbaar hebben van de juiste management- /sturingsinformatie. Zo is een nieuwe P&C-cyclus opgezet, zijn over het jaarplan, het offerte- en het betalingsproces heldere afspraken gemaakt met de verzekeraar en is de interne workflow uitgewerkt in processtappen.

Stagiair begeleiding

In 2020 heeft er een verkenning plaatsgevonden tussen ROS Friesland en de opleiding Science, Business and Policy van Rijksuniversiteit Groningen om jaarlijks een stageplaats bij ROS Friesland te creëren. In 2021 is de eerste student gestart en deze heeft onderzoek gedaan naar het zorgplan bij thuiswonende ouderen. De ervaring was positief en daarom zal in 2022 wederom een stageplaats worden aangeboden.

ROS

FRIESLAND

Bezoekadres

Dalhuysenstraat 35
8448 EW Heerenveen

rosfriesland.nl

info@rosfriesland.nl